

TÜBİTAK Çağrılarında Yeşil Dönüşüm Önceliği

Yeşil dönüşüm odaklı açılan yeni “1704 SAYEM Yeşil Dönüşüm Çağrısı”nın bilgilendirme toplantısı yapıldı

TÜBİTAK’ın Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) Programı kapsamında yeşil dönüşüm odaklı yeni bir çağrı yürürlüğe alındı. 1704 SAYEM Yeşil Dönüşüm Çağrısı bilgilendirme toplantısı çevrimiçi ortamda gerçekleştirildi. Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, TÜBİTAK olarak yaklaşımlarının, kurum ve kuruluşların bilgi üretme, teknoloji geliştirme, ürün geliştirme noktasında daha fazla birlikte geliştirmeyi esas almalarını sağlamak olduğunu söyledi. Bu konuda hem 1004 Yüksek Teknoloji Platformlarının, hem de SAYEM Platformlarının oluşturdukları etkinin ekosisteme büyük bir katkı sağladığını ifade eden Mandal, Avrupa Yeşil Mutabakatı ile birlikte bir risk gibi görünen süreci bir fırsata dönüştürmede SAYEM Platformunun önemli bir araç olduğunu belirtti.

Avrupa Komisyonu programlarındaki başarılarımız çok kıymetli

Avrupa Komisyonu ile yapılan tüm müzakerelerde, hem Ufuk2020 Programının son döneminde hem de Ufuk Avrupa Programının başlangıçtaki ilk iki yılında elde ettiğimiz başarıların çok kıymetli olduğuna dikkat çeken Mandal, “Avrupa Komisyonu ile geçtiğimiz yılın sonunda üst düzey bir davette, Sanayi ve Teknoloji Bakanımızın başkanlığında, bir heyet halinde müzakere görüşmesi yapıldı. Görüşme müzakereden ziyade, daha fazla iş birliği yapma üzerineydi ve konuşulan üç başlıktan birincisi, yeşil dönüşümde Türkiye ile daha fazla birlikte çalışmak isteğiydi. İkinci konu başlığı, sanayi 5.0’da da birlikte çalışmak üzerineydi. Sanayi 5.0 da, tamamen yeşil mutabakatla, yeşil dönüşümle eş zamanlı değerlendirilmesi gereken bir konu. Üçüncüsü de diğer birlik programlarıyla daha fazla eşgüdümün sağlanmasıydı” şeklinde konuştu. Ülkemizin uluslararası arenada artık takip eden değil liderlik yapan hale geldiğini kaydeden Mandal, “Haziran ayından itibaren başlayan süreçte EUREKA’nın dönem başkanlığı sürecini biz yürüteceğiz. Ortaya koyduğumuz yaklaşım da yine yeşil dönüşüm, yeşil kalkınma odağında. Ülkemiz açısından bakıldığında ise, yaşadığımız güçlüler, özellikle yakın zamanda yaşadığımız deprem felaketinden etkilenen illerimiz ve o bölgenin sanayisi de odağımızda. Yaşanan afetleri güçlük noktasından, bununla yaşamaya alışma noktasına getirmeye çalışıyoruz” dedi.

Platformdaki firmalarımızın, yeşil dönüşüm, yeşil mutabakat konusundaki süreçlere uyum konusundaki istekliliklerine dikkat çeken Mandal, firmaların hem politika düzeyinde, hem iş yapma modelleri hem de geliştirdikleri ürünler düzeyinde paylaşımcı olarak sürece uyum sağlama konusunda büyük bir gayret içinde olduklarını söyledi. Bu firmaların kamuya da örnek olduklarını kaydeden Mandal, “TÜBİTAK olarak biz kendileriyle istişare halindeyiz. Sanayinin konuya ilgisi sadece direnç gösterme, erteletme değil gerçekten bu sürece yeterince hazırlıklı olabilmek için kamu kurumlarımızın bu sürece olan katkısını daha net görmek istiyorlar ki bugünkü toplantımızın da amaçlarından biri bu” diye konuştu.

Öncelikli alanlarımız arasındaki her iki başlıktan biri yeşil ve her dört başlıktan biri dijital dönüşüm odaklı

Yakın zamanda desteklediğimiz projelere bakıldığında, özellikle yeşil dönüşüm, yeşil mutabakat, yeşil kalkınma konularında gelen önceliklendirme çalışmalarımıza çok olumlu geri dönüş olduğunu ifade eden Mandal, “Bizim de bu doğrultuda oluşturduğumuz önceliklendirme başlıklarında her iki başlıktan biri dijitalleşme, her dört başlıktan birisi yeşil dönüşüm odaklı. Dolayısıyla yeşil ve dijital dönüşüm diye baktığımız zaman öncelikli alanda desteklenmiş her iki projeden bir tanesinin bu alanda olduğunu

görebiliyoruz önceliklendirmemizin. Ekosisteme de TÜBİTAK'ın katkısı sadece isimsel olarak bunu kullanmak değil aynı zamanda programlarımızı da bununla ilişkilendirmek" dedi.

SAYEM Platformu yaklaşımını daha da genişletmeyi hedefliyoruz

SAYEM platformu yaklaşımını daha da genişletmeyi hedeflediklerini ifade eden Mandal, "Çağrıya dönemsel bir başvuru alma süreci yerine, bir platform olduğu zaman başvurulabilsin düşüncesindeyiz. Özellikle büyük ölçekli firmalarımız için bunu fırsat olarak değerlendiriyoruz. 2020 yılından itibaren süreçlerimizde, bazı programlarımız hariç olmak üzere (1702 Patent Lisans, 1707 Sipariş Ar-Ge, 1505 Üniversite Sanayi İşbirliği, 1711 Yapay Zeka Ekosistem Çağrısı, 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri), daha alışılagelmiş programlarda, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri ve 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programında KOBİ ölçeğindeki firmalarımızın başvurularını alıyoruz. Dolayısıyla SAYEM Platformu bu anlamda büyük ölçekli firmalarımıza da bir motivasyon ve bir destek modeli oluşturmada katkıda bulunuyor, HAMLE Programıyla birlikte" diye konuştu.

Dünya Bankasıyla müzakere halindeyiz

Bugünkü toplantıda bahsedilecek konulardan ilkinin yeşil dönüşüm, yeşil kalkınma odağındaki TÜBİTAK yaklaşımı olduğunu belirten Mandal, ikincisinin de yaptığımız çalışmaların uluslararası görünürlükteki farklı bir iş modeline doğru dönüşümü olacağını ifade etti. Dünya Bankasıyla iletişim halinde olduklarını belirten Mandal, şöyle devam etti: "Bugüne kadar TÜBİTAK'ın Dünya Bankasıyla iletişimi farkındalık düzeyindeydi ama ortak program geliştirme ve program yürütme düzeyinde bir birlikteliği olmamıştı. Türkiye'deki ekosistemin Ar-Ge tabanlı gelişimi, teknoloji geliştirme ve ürün geliştirme potansiyeli Dünya Bankasının bizimle iletişime geçmesini ve ortak birliktelik başlatmalarını sağladı. Henüz müzakere tamamlanmamış olsa da, Dünya Bankasıyla tamamen yeşil dönüşüm, yeşil mutabakat odağında tamamen sanayiye yönelik olmak üzere yeni bir destek modelini oluşturmaya çalışıyoruz. Birçok alt başlığı olacak ama bunların en kuvvetlilerinden biri SAYEM Platformlarının desteklenmesi olacak. Burada belli bir oransal hibemiz devam edecek. Oransallar değerlendiriliyor ama proje süresince geri ödemesiz, proje tamamlandıktan sonra sıfır faizle geri ödemeli bir model üzerine kendileriyle müzakere halindeyiz. Dünya Bankasının Paris İklim Anlaşmasına taraf olmamızla birlikte, Türkiye'ye gelen fonları sadece yatırım veya alt yapıların iyileştirilmesi değil, TÜBİTAK olarak Ar-Ge bileşeninin de dahil edilmesine çalışıyoruz."

Ülkemizin yeşil dönüşüm konusundaki başarısı, bu konudaki hızlı istekliliği nedeniyle tüm paydaşlara teşekkürlerini sunan Prof. Dr. Hasan Mandal, "Buradaki katılımcılarımızın önemli bir kısmıyla teknoloji yol haritalarımızı hazırlıyoruz. Bu sürecin ülkemiz açısından risk değil fırsata dönüşmesi için sizlerle çalışmaya devam edeceğiz. Başarılı, etkin bir webinar olmasını diliyorum" diyerek konuşmasını tamamladı.

Açılış konuşmasının ardından, yeşil dönüşüm odaklı açılan yeni sayem çağrısı hakkında bilgilendirme sunumu yapıldı. Halihazırda devam eden SAYEM kapsamında desteklenen dört platform tecrübelerini paylaştı. Soru-cevap kısmının ardından tanıtım programı sona erdi.